

Geothermie Nederland

Beleidsplan 2022 – activiteiten en inzet van middelen – **CONCEPT TBV ALV**

Foto: Wayland Energy, Bergschenhoek okt 2021

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Uitdagingen voor 2022	4
3	Het huis van Geothermie Nederland – inhoudelijke speerpunten	5
3.1	Investeringsklimaat	5
3.2	Overheid en maatschappij.....	6
3.3	Diepe ondergrond	6
3.4	Techniek.....	7
3.5	De onderste verdieping in het huis	7
4	Overzicht begrote inkomsten en kosten	8

1 Inleiding

Missie en visie van de vereniging

Geothermie Nederland (GNL) is de organisatie waar alle organisaties met een zakelijk belang in de geothermie sector elkaar ontmoeten en gezamenlijk de uitdagingen in de geothermie sector willen oppakken. Het is de vereniging waarin leden zich dagelijks inzetten om geothermieprojecten te ontwikkelen en te exploiteren, waardoor zij een tastbare bijdrage leveren aan de warmtetransitie in Nederland.

Doelstellingen

De belangrijkste **doelen** van Geothermie Nederland zijn:

- Het vergroten van de bijdrage van geothermie als duurzame warmtebron voor de glastuinbouw, de gebouwde omgeving en de industrie;
- Een sterke en gebundelde vertegenwoordiging naar overheden en burgers;
- Het verbeteren van de businesscase en het stimuleringskader voor de productie en transport van duurzame aardwarmte naar burgers, (tuinbouw)bedrijven en industrie;
- Het aanjagen van de noodzakelijke versnelling in de toepassing van geothermie, met daarbij een helder en voorspelbaar beleidskader (regels en wetten) en duidelijke en snelle procedures voor vergunningen en instemmingen;
- Het nog intensiever delen van kennis en het aanjagen van innovaties (en standaarden) om geothermie nog veiliger te maken en nog betrouwbaarder te maken als leverancier van duurzame en betaalbare warmte;
- Het ontwikkelen van een sterke geothermie businesscommunity (operators, toeleveranciers en kennisinstellingen, etc.) zodat er een goed ondernemersklimaat ontstaat waarin bedrijven kunnen floreren;
- Het gericht informeren en betrekken van burgers en (decentrale) overheden om daarmee de bekendheid en het draagvlak voor geothermie te vergroten en de rol van de geothermiesector in de energietransitie te verankeren;

Hoe werkt de vereniging?

Geothermie Nederland is een vereniging met leden, een bureau en een bestuur. De leden vormen de vereniging, letterlijk en figuurlijk. Het bestaan van geothermie in Nederland is aan hen te danken en zij zijn tezamen de professionals die geothermie in Nederland kunnen laten groeien. Het bureau ondersteunt de leden, bijvoorbeeld door het bieden van een platform voor onderlinge kennisuitwisseling tussen operators of door het stimuleren onderzoek naar innovaties die de sector nodig heeft. Medewerkers van het bureau zetten zich ook in voor de ontwikkeling van beleid. Daarbij kan het gaan om passende wet- en regelgeving of een gedegen stimulerings- en innovatiekader. Ook diverse vormen van communicatie spelen een belangrijke rol in het behalen van doelstellingen, zoals het informeren/voorlichten van stakeholders en het vergroten van bekendheid/draagvlak van geothermie in Nederland.

Totstandkoming beleidsplan

In dit beleidsplan geeft de vereniging aan waar zij zich op richt in het tweede jaar van haar bestaan en hoe zij hoe deze ambities wil realiseren. Het vormt dus een actualisatie en concretisering van het driejaren werkplan dat betrekking heeft op de periode 2021-2023. Leden van het bureau hebben de uitgangspunten van het beleidsplan met een aanzienlijke groep leden aangescherpt en aangevuld. Dit gebeurde tijdens de ledenbijeenkomst die op 9 september in Woerden plaatsvond.

Vervolgens heeft een heisessie met het bestuur plaatsgevonden en is deze versie van het beleidsplan met de bestuursleden vastgesteld. In deze vorm wordt het vervolgens voorgelegd aan de ALV, in lijn met de statuten van Geothermie Nederland. De verdere uitwerking van de ambities (wat precies, hoe en wanneer) vindt plaats in jaarplannen van commissie en werkgroepen

2 Uitdagingen voor 2022

De komende jaren blijven cruciale jaren voor de ontwikkeling van geothermie in Nederland. Het adviesrapport Geothermie in de Gebouwde omgeving (2021) laat zien waar de belangrijkste handvaten zitten om geothermie in die context sneller en op grotere schaal toe te passen. Steeds meer mensen begrijpen dat geothermie een onmisbare techniek is in de warmtetransitie. Dat neemt niet weg dat het draagvlak voor deze duurzame vorm van energieproductie tegelijkertijd een kostbaar goed is. Daarbij gaat het om draagvlak bij overheden, financiers, omwonenden en het brede publiek. Geothermie is een onmisbare techniek, maar wel een die nog steeds uitdagingen te overwinnen heeft. De kosten voor het ontwikkelen en exploiteren van geothermiebronnen en warmtenetten nemen toe. Financiers zijn op zoek naar een duurzame bestemming voor hun middelen, maar zijn ook op zoek naar meer grip op risico's. De onvoorspelbaarheid van subsidies en vergunningverlening, remmen het ondernemerschap in de sector, ook met de beleidswijzingen die in het vooruitzicht zijn gesteld. Op het moment van opstellen van het beleidsplan is de inwerkingtreding van de gewijzigde Mijnbouwwet en bijbehorende regelgeving medio 2022 nog steeds een mogelijk scenario. Belangenbehartiging en het informeren van leden met betrekking tot dat nieuwe kader zal vermoedelijk ook in 2022 belangrijk blijven.

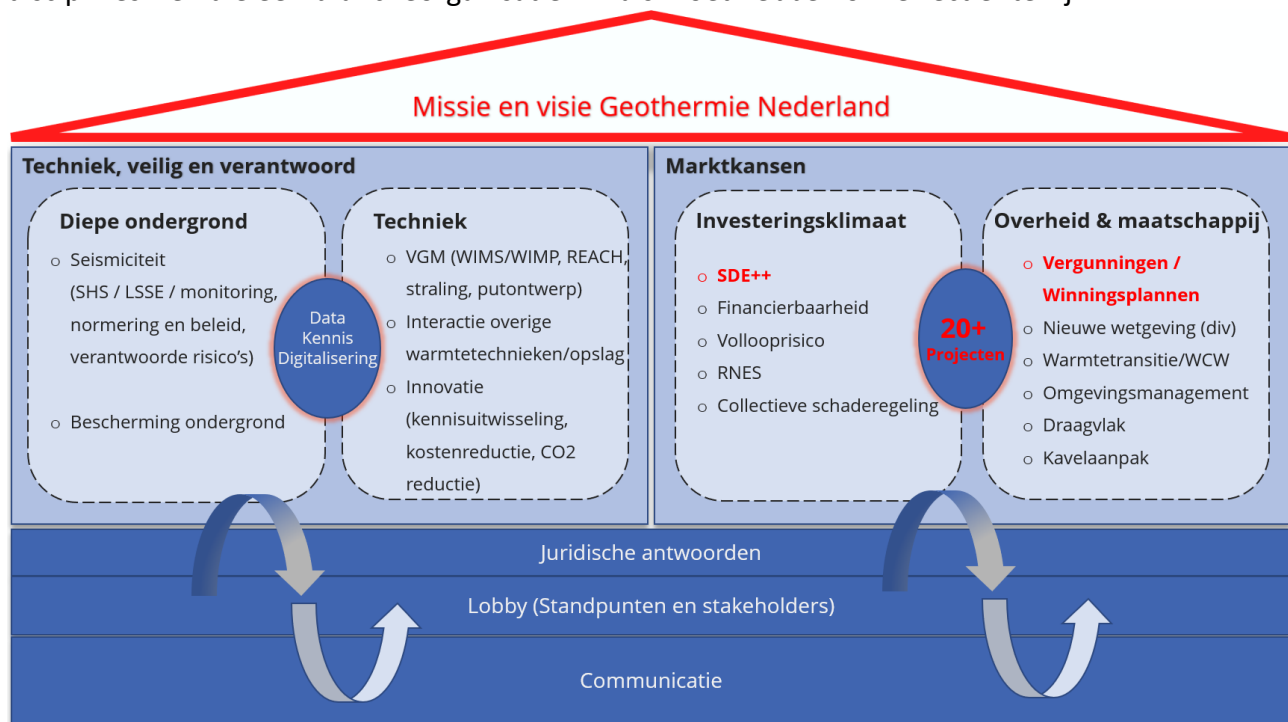
Op naar het tweede verenigingsjaar

Het werkplan kondigde het al aan: er was veel werk te verzetten in het eerste jaar van de organisatie. De fusie zelf vergde extra inspanningen m.b.t. het samensmelten van twee organisaties, communicatie met leden, het overzetten van leden naar een geïntegreerde contributiestructuur en een uniform contributiesysteem, het ontwikkelen van een werkwijze in het nieuwe bestuur en het positioneren van de nieuwe directeur en voorzitter. Er is veel werk verzet door leden, door het bureau en (ex-)bestuursleden waardoor het is gelukt om Geothermie Nederland in 2021 een goede start te laten maken. Bijzondere vermelding verdient het werk dat Radboud Vorage in dit opzicht heeft verricht.

In het tweede verenigingsjaar zullen helaas Danny van den Berg en Dio Verbiest geen deel meer uitmaken van het bureau van geothermie Nederland. Beiden hebben de kans gekregen en gegrepen om in de operatie aan de slag te gaan. Een gemis voor de vereniging, met als goedmaker dat beiden werkzaam blijven in de sector.

3 Het huis van Geothermie Nederland – inhoudelijke speerpunten

De speerpunten van de vereniging zijn ondergebracht in het huis van Geothermie Nederland, zodat samenhang, logische bundeling van onderwerpen tot werkpakketten en een onderverdeling in benodigde disciplines in een oogopslag inzichtelijk is. De onderwerpen in de verschillende kamers geven verkort weer waar de vereniging zich voor inzet. De onderste verdieping laat de disciplines zien die een brancheorganisatie in huis moet hebben om effectief te zijn.

3.1 Investeringsklimaat

Doel

Op dit moment wordt in veel gevallen de onrendabele top van een geothermie project nog door de overheid gefinancierd (SDE). In de kamer investeringsklimaat gaat het om het zorgen voor aanpassingen in de SDE++ regeling om te zorgen dat geothermie meer kans maakt en de subsidie beter aansluit bij de realiteit van deze techniek. Daarnaast is het zaak om gezamenlijk in te zetten op het structureel verbeteren van de businesscase (projectontwikkeling en exploitatie) van geothermie projecten, zodanig dat deze rendabel en financieerbaar zijn en een 'stootje' kunnen hebben. Er wordt ook gewerkt aan het verminderen van (financiële) risico's en onzekerheden.

De focus in deze kamer ligt op financiële instrumenten, zoals uitgewerkt in het adviesrapport Geothermie in de Gebouwde omgeving (2021). De uitkomsten van het project Integrale Kostprijs Beheersing en de analyse van een groot aantal projecten in de pijplijn bieden aangrijpingspunten om de businesscase te verbeteren. Ook andere zaken hebben invloed op de marktkansen voor geothermie. Daar waar het om andere vormen van overheidsbemoediging gaat, zijn deze in de kamer "overheid en maatschappij" terug te vinden.

Activiteiten

- **Meer inzicht in de businesscase**
- **Bijstellen capex en opex voor SDE++**
- **Kostenbevindingennotitie 2022**
- **Beïnvloeden stumuleringskader (SDE 2023)**
- **Herziening RNES**
- **Standpuntbepaling en beïnvloeden financierbaarheid**

3.2 Overheid en maatschappij

Doel

De overheid heeft als vergunningverlener, als regel opsteller en als plannen maker veel impact op de (markt)kansen voor geothermie. Geothermie Nederland zorgt op verschillende manieren dat de overheid geothermie blijft zien als onmisbare techniek in de energietransitie en maakt duidelijk welke randvoorwaarden nodig zijn. Daarbij is leidend wat de 20+ projecten die nog in de pijplijn zitten tegenkomen aan obstakels. GNL zorgt er voor dat knelpunten in nieuwe wettelijke kaders snel gesignaleerd worden en doet praktische voorstellen ter verbetering. GNL ontwikkelt beleid en trekt met andere stakeholders op, met name om draagvlak voor geothermie te vergroten. Dat gebeurt door het uitdragen van veilige exploitatie en risicobeheersing, het communiceren over samenwerkings- en participatiemodellen, het monitoren van het draagvlak en het ontwikkelen van een gedeelde visie/agenda voor het verbeteren van het draagvlak. Daarin spelen gemeenten een belangrijke rol. GNL zorgt ook dat initiatiefnemers van elkaar leren door het uitwisselen van ervaringen met omgevingsmanagement.

Activiteiten

- **Vergunningen: position paper**
- **Do's en don'ts vergunningaanvraag**
- **20+ projecten van de kant**
- **Projecten in Groeifonds aanvraag (NWN!)**
- **Nieuw kader Mijnbouwwet**
- **Gemeenten: gericht werken aan draagvlak samen met EBN**
- **Kennis- en leerprogramma omgevingsmanagement**

3.3 Diepe ondergrond

Doel

Geothermie Nederland levert een actieve bijdrage aan een regulerend kader met betrekking tot seismische risico's, een passende schaderegeling en de bescherming van de ondergrond. Deze vormen van beleidsontwikkeling zijn gericht op een veilige en verantwoorde winning van geothermie, hetgeen ook direct effect heeft op het draagvlak voor geothermieprojecten. Om hier verder in te komen wordt nauw samengewerkt met stakeholders, waaronder het ministerie van EZK, SODM, VEWIN, gemeenten en provincies.

Activiteiten

- **Intensivering traject rondom seismiciteit en schade**
- **Ontwikkeling industriestandaard**
- **Afspraken schaderegeling en – betaling**
- **Position paper drinkwater**
- **Technische commissie geothermie/drinkwater**

3.4 Techniek

In de kamer 'techniek' gaat het – meer dan in de andere kamers – om ondersteuning van de leden. Geothermie Nederland brengt leden bij elkaar en ondersteunt haar leden door kennisdeling en kennisvergroting. Een actueel zorgsysteem gericht op veiligheid, gezondheid en milieu (VGM zorgsysteem) is daarbij een belangrijk hulpmiddel. Dit geldt ook voor het well integrity management system, dat een belangrijk instrument is om de putintegriteit te monitoren. Geothermie Nederland ondersteunt (nieuwe) leden bij de toepassing van diverse instrumenten gericht op een veilige en verantwoorde winning. Het Operator Overleg vindt tenminste vier keer per jaar plaats en wordt benut om actualiteiten en praktische ervaringen uit te wisselen. Ook lessen die te trekken zijn uit (bijna)incidenten worden in dit overleg gedeeld. Op basis van een inventarisatie bij leden wordt bepaald op welk gebied en voor welke doelgroep behoefte is aan opleiding en training.

Binnen deze kamer krijgen de activiteiten in relatie tot innovatie in 2022 een nieuwe impuls: de Innovatie Inventarisatie die in 2021 is opgesteld, vormt daarvoor het vertrekpunt. Om succesvol te kunnen ondernemen in een sterk ontwikkelende geothermiesector is actuele kennis en beschikbaarheid van de modernste technieken/materialen van groot belang. GNL zorgt dat actuele kennis bij leden komt en zorgt dat relevante innovaties gestimuleerd worden. Dat resulteert in leden die hun innovatiewensen opgepakt zien worden, betrokken zijn bij innovatietrajecten, eenvoudig toegang hebben tot kansrijke innovaties en dit eventueel (in demonstratie projecten) willen toepassen in hun bedrijfsvoering. Hiermee wordt zowel het kennisnetwerk als de geothermie sector naar een hoger niveau gebracht.

- **VGM zorgsysteem laten aanpassen**
- **Update WIMS, NORM, REACH**
- **Database veiligheid**
- **Feitelijke putintegriteit**
- **Introductie en uitwisseling (nieuwe) leden**
- **Operator overleg 4 X pj**
- **Vervolg themadag warmte opslag**
- **Vraaggestuurd onderzoeksprogramma geothermie (topsector)**

3.5 De onderste verdieping in het huis

Omschrijving

De disciplines communicatie, lobby (public affairs) en het beantwoorden van juridische vragen zijn nodig om als brancheorganisatie effectief te zijn op de onderwerpen in de vier kamers van het huis van Geothermie Nederland. Dat betekent dat de kennis en inzichten uit de vier kamers input vormen voor de onderste verdieping van het huis en dat er ook overigens veel uitwisseling moet zijn. Daarin spelen de medewerkers van het bureau een cruciale rol.

Woordvoering en het uitdragen van de basiskennis over geothermie zijn belangrijke ingrediënten van '**communicatie**'. Daarnaast omvat communicatie het positioneren van GNL als gezaghebbende partij in de warmtetransitie en het zijn van een kennishub voor specialisten.

Bij **lobby** gaat het over het strategisch proces van inspelen op politieke besluitvorming en op veranderingen in de maatschappij en publieke opinie. Voor het behouden en vergroten van draagvlak voor geothermie is een dialoog met alle mogelijke belanghebbenden essentieel. De PA werkgroep speelt een belangrijke rol in het behartigen van de collectieve belangen van de leden door het opstellen van position papers, beleidsagenda's en kamervragen.

De vereniging zorgt dat **juridische vragen** die voor de gehele sector relevant zijn, van een strategisch of praktisch antwoord worden voorzien. Dit kan op verschillende manieren, ofwel door juridische experts van de leden bij een vraagstuk te betrekken of door het inschakelen van specialistische juridische expertise.

Community en ledenbinding

Commissies en werkgroepen waar experts hun inbreng leveren en ideeën uitwisselen, dragen in de eerste plaats bij aan “community en ledenbinding”. Daarnaast draagt het contact met en tussen leden op ledenbijeenkomsten daar aan bij. Ook het regulier informeren van leden is cruciaal om hen optimaal te betrekken bij de vereniging. Voor leden is de vereniging een belangrijke plek waar ze met collega’s en concullega’s van gedachten kunnen wisselen, waar ze nieuwe zakelijke contacten kunnen leggen, waar ze informatie over actuele zaken krijgen en waar ze met vragen terecht kunnen.

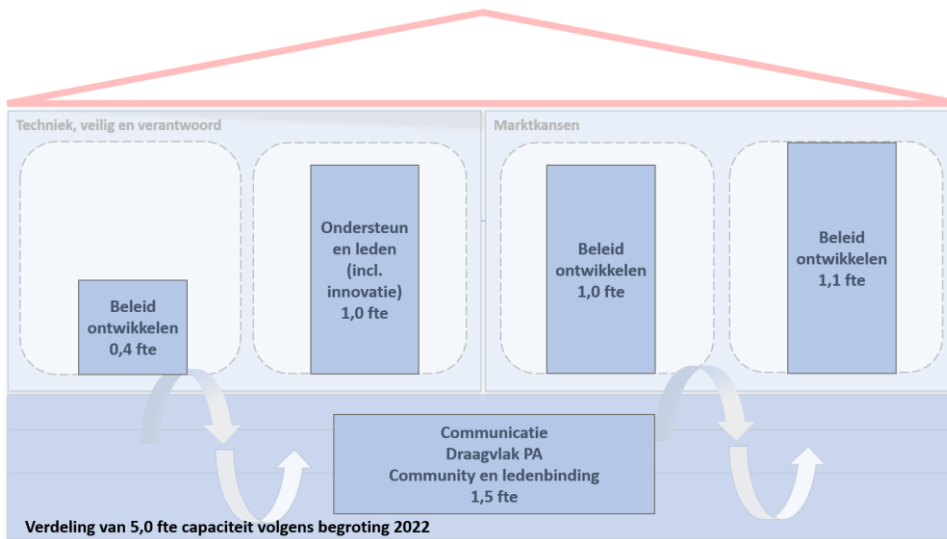
[NB: Dat alles is niet goed zichtbaar te maken in het huis, community en ledenbinding is als vorm van communicatie ingedeeld op de onderste verdieping.]

4 Overzicht begrote inkomsten en kosten

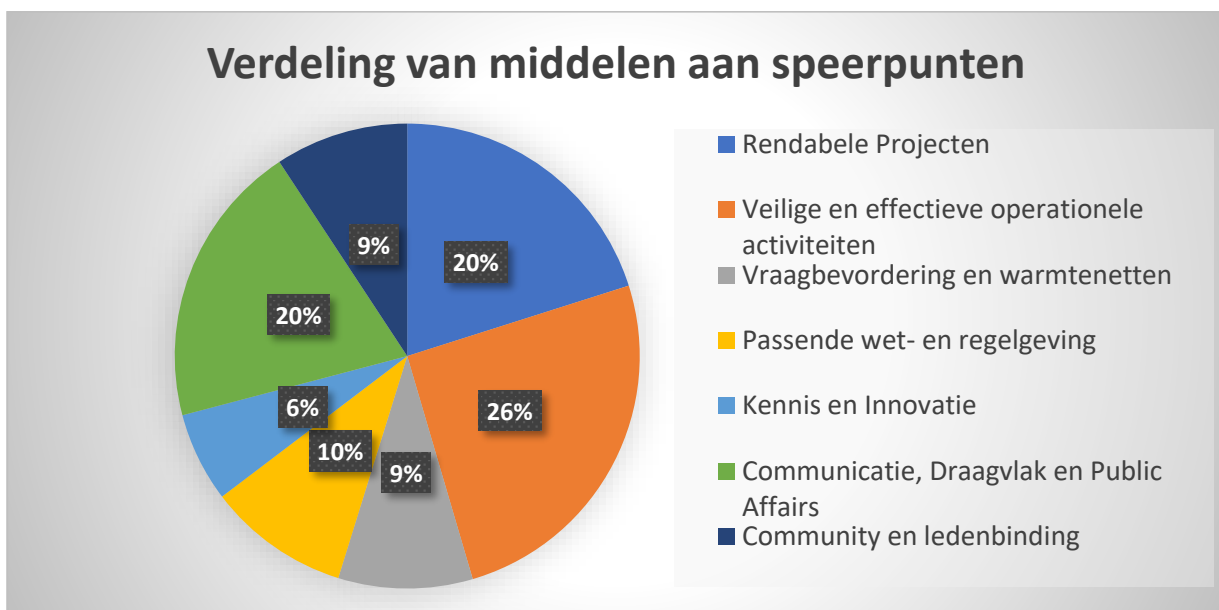
Voor de inkomsten in 2022 wordt op basis van het huidige ledenbestand uitgegaan van EURO 900.000. Dit is in hoge mate vergelijkbaar met de contributie inkomsten over 2021, waarbij extra contributie inkomsten zijn te verwachten van de instroom van nieuwe leden en ook rekening is gehouden met een beperkt aantal opzeggingen.

De belangrijkste lasten in de begroting van Geothermie Nederland hebben betrekking op de lasten in relatie tot personeelskosten. In 2022 zal het team weer op volle sterkte zijn, waarbij nog niet precies is te voorspellen hoe op weg daar naartoe de verdeling zal zijn tussen personeelskosten in verband met medewerkers in dienstverband en de kosten van het (tijdelijk) inhuren van experts. Uitgangspunt blijft dat zoveel mogelijk wordt gewerkt met een vast team van medewerkers in dienstverband en ook dat inhuren plaatsvindt om tijdelijk specialistische expertise toe te voegen.

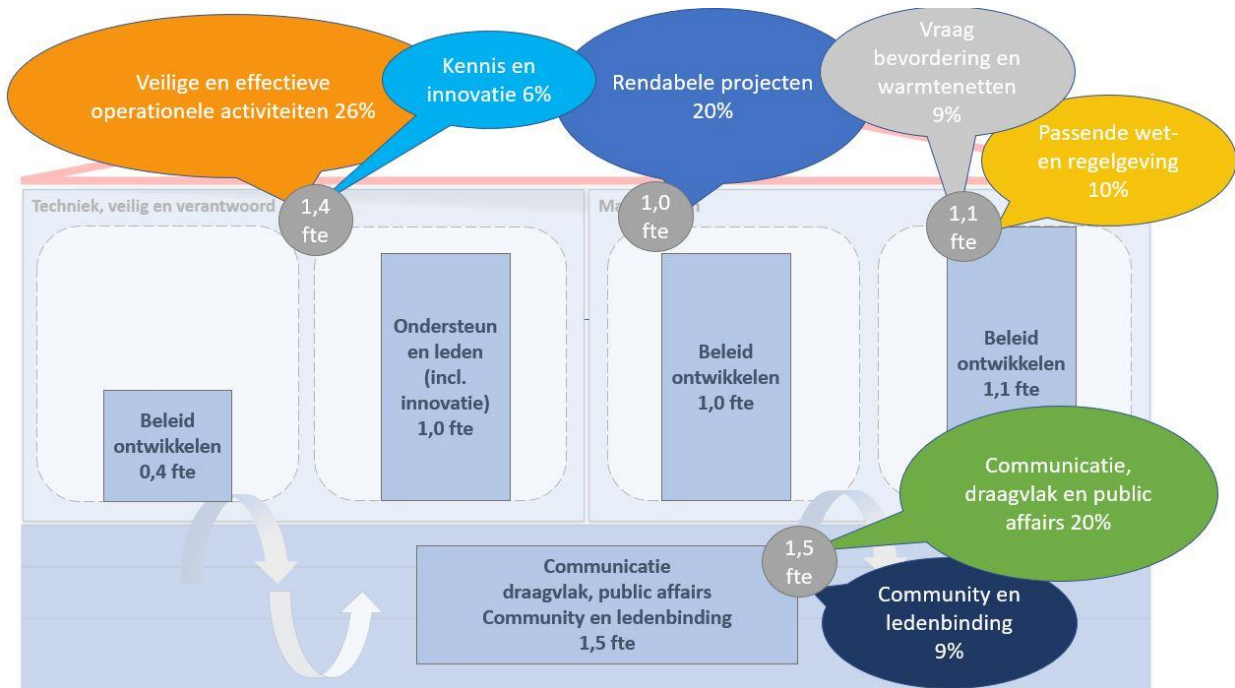
Daarom wordt voor de begroting uitgegaan van dezelfde lasten voor het uitvoeren van het inhoudelijke werk als in het werkplan het geval was. Daarmee vormt de post ‘kosten personeel en voorzitter’ de belangrijkste post in de begroting. Om bovenstaande ambitie en activiteiten te kunnen blijven uitvoeren is in het werkplan een *verdeling* van middelen over verschillende speerpunten bepaald. Daarbij gaat het weer hoofdzakelijk om uitgaven met betrekking tot personeelskosten. In 2022 wordt met een kernbezetting gewerkt bestaande uit ongeveer 5 fte, waarvan de medewerkers hun inzet als volgt verdelen over de vier kamers in het huis van Geothermie Nederland en de onderste verdieping in het huis (illustratie hieronder).

Onderstaand overzicht laat zien dat de capaciteitsverdeling in het huis in overeenstemming is met de verdeling van capaciteit over de verschillende speerpunten in het werkplan, zie onderstaand taartdiagram.

Illustratie afkomstig uit het werkplan 2021-2023

Meer in detail zijn voor 2022 de volgende uitgaven voorzien

Capaciteit	
Huis van GNL (fte+materialen)	658.100
Voorzitter	50.000
Management, aansturing en intern overleg	35.000
Totaal	743.100

Bedrijfskosten en overige kosten	
ICT	30.000
Huur werkkamer Den Haag	32.000
Ondersteuning administratie	12.500
Opleidingsbudget en scholing	8.000
Bestuurskosten	1.500
Verzekeringen (aansprakelijkheid)	3.000
Lidmaatschappen (NVDE, EGEC, IGA)	40.000
Onvoorzien	29.900
Totaal Bedrijfskosten en overige kosten	156.900

Huis van GNL (fte en materialen)	658.100
Voorzitter en management	85.000
Bedrijfskosten en overige kosten	156.900
Totaal aan voorziene uitgaven	900.000

De uitgaven sluiten voor het overgrote deel aan bij de begroting over 2021, met een paar verschillen: er zijn geen fusiekosten (was EURO 30.000), het budget voor opleiding en scholing is naar boven bijgesteld (was EURO 5.000), het bedrag voor lidmaatschappen is verhoogd vanwege de contributie aan de NVDE van EURO 30.000 en tot slot is ook een groter bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven (was EURO 10.000).

In deze begroting zijn gezamenlijke (subsidie)projecten met andere partners nog niet opgenomen. Gedetailleerde informatie over de meerjaren begroting en verdere onderbouwing van de te verwachten inkomsten zijn bij de directeur en penningmeester te verkrijgen.